

Автор наголошує, що важливим завданням на шляху вирішення цих проблем є узагальнення зарубіжної теорії і практики у сфері функціонування місцевої публічної влади. Одночасно акцентує увагу на тому, що на сучасному етапі становлення української державності ряд пропонує моделей місцевого та регіонального самоврядування, у тому числі федералізації можуть породжувати як мінімум гіпотетичну загрозу цілісності та суверенітету державності України.

Саме цим автор пояснює певну настороженість української суспільно-політичної думки щодо ідей так званої «регіоналізації», включно федералізації влад, в яких проглядається потенційна небезпека сепаратизму і цілісності державності України. Очевидно цим керувалися і творці чинної Конституції, закріплюючи де-юре унітарну форму Української держави, не зважаючи на наявність у її складі автономного державного утворення.

На нашу думку, автор справедливо зазначає, що якщо на перших порах незалежності України пріоритетом її стратегії було закріплення основ внутрішнього і зовнішнього суверенітету. Пріоритетом цих факторів, як справедливо відзначає дослідник, регіональні аспекти її розвитку в європейському розумінні відтіснялись на другий план. Але зміцненням економічних, політичних, духовних основ Української держави з такою ж об'єктивною неминучістю сьогодні висувують на перший план питання розширення основ громадянського суспільства, зростання уваги держави до питань регіонального розвитку, розвитку місцевого самоврядування та адекватного забезпечення правових основ його функціонування за критеріями кращих європейських зразків. Саме це наближає можливість реалізації Україною принципів Європейської Хартії про місцеве самоврядування. У цьому контексті справедливим є висновок про те, що становлення та подальший розвиток місцевого самоврядування в Україні супроводжується формуванням правової держави, зміцненням основ громадянського суспільства та інтеграцією України в Європейське співтовариство народів. Цим автор пояснює і наукові пошуки адекватних механізмів місцевого самоврядування, які забезпечили б сталий і збалансований розвиток регіонів, врахування їх особливостей і специфіки та єдності з державними інтересами.

Привертає увагу і висновок про те, що автори вітчизняної «Концепції державної регіональної політики» навіть не дали самого її поняття, не визначили належним чином її мети та засобів, механізмів та шляхів її досягнення. Це, як підкреслює дослідник, і визначає стан системного занепаду, неефективності та бездієвості інститутів місцевої демократії, породжуючи політичну апатію та правовий нігілізм громадян. А відсутність економічного забезпечення ефективної діяльності органів місцевого самоврядування не дозволяє громадам отримати від них належних владних послуг. Слід погодитися з думкою автора, що перша й основна причина цього – у відсутності правової бази. Можна сподіватися, що наявні в Парламенті України проекти трансформації політичної системи сприятимуть вирішенню цієї проблеми.

Варто зазначити, що як і до будь-якої праці, до даного дослідження можна висловити чимало зауважень. Серед них можна б вирізнити недостатню систематизованість багатого теоретичного матеріалу, який використав автор. У такій праці хотілось би побачити й узагальнення минулого і сучасного національного досвіду, який опирається на місцеві традиції та можливості. Навряд чи доцільно виокремлювати у якості самостійного класу функції місцевої публічної влади у контексті політичної легітимності.

Означені зауваження мають як дискусійний, так і рекомендаційний характер та в цілому не применшують актуальності оригінального наукового дослідження, яке вже стало фактом і вагомим внеском у політико-правову думку і послужить добрим джерелом для наступних досліджень проблем самоврядування, як важливого аспекту консолідації місцевих спільнот та зростання їх відповідальності за стан та вирішення проблем соціально-економічного, політичного і духовного розвитку українського суспільства в цілому.

Г. Г. ЗАБАРНИЙ

Григорій Григорович Забарний, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри Національного університету ДПС України

АКТУАЛЬНА ПРАЦЯ У ГАЛУЗІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ*

Рецензована монографія присвячена дослідженню актуальних питань теоретичного і практичного характеру, пов'язаних з правовою охороною винаходів та корисних моделей в Україні.

Робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел, малої енциклопедії права інтелектуальної власності, латинської юридичної термінології цивільного права, крилатих виразів юридичного змісту, юридичних виразів та прислів'їв.

У першому розділі авторами роботи розкриваються особливості становлення системи правової охорони винаходів за часів СРСР. У розділі чітко та у повному обсязі наведено чинні на той час нормативно-правові акти та надано змістовну аргументацію щодо позитивних та негативних сторін вказаних актів. Важливе зна-

© Г. Г. Забарний, 2011

* Рецензія на кн.: *Бошицький Ю.Л., Воронін Я.Г.* Правова охорона винаходів та корисних моделей в Україні: проблеми теорії та практики: Монографія. – К.: Вид-во Європейського університету, 2010. – 342 с.

чення правових норм часів СРСР безумовно мала турбота про винахідників, яка проявлялася через надання їм пільг та додаткових переваг, що також було стимулом до творіння неочевидного.

Розглянуто зміст та поняття «винаходу», розкрито, яким об'єктам винаходу надається правова охорона та досліджено питання відповідності винаходу умовам патентоздатності.

У роботі приділено увагу новому застосуванню відомого продукту або процесу, і це є дуже актуальним, враховуючи, що науковці продовжують свідомо або несвідомо розкривати нові властивості вже відомих продуктів, речовин, тощо.

Розглянуто деякі питання експертизи заявки на винахід та охарактеризовано патент як правостановлюючий та правоохоронний документ.

Другий розділ роботи присвячено суб'єктам права інтелектуальної власності на винахід. Розглянуто сутність первинного суб'єкта прав на винаходи – творця, та похідних, до яких належать особи, котрим майнові права на винахід перейшли за цивільно-правовими договорами.

Особливої уваги заслугове ідея щодо відновлення таких спеціальних суб'єктів, як інститут патентних служб на підприємствах і в організаціях, а також центри дослідження проблем у медицині, техніці, механіці тощо.

Детально досліджено способи використання винаходів шляхом виготовлення продукту із застосуванням запатентованого винаходу, застосування такого продукту, пропонування для продажу, у тому числі через Інтернет, продаж, імпорт та інше введення його в цивільний оборот.

У третьому розділі розкриваються особливості правової охорони корисних моделей, дається його змістовне визначення з урахуванням практики використання інституту корисних моделей розвинених країн світу.

Зокрема у лаконічній формі наводяться особливості правових систем з питань охорони прав на корисні моделі за законодавством Італії, Іспанії, Португалії, Франції, Китаю.

Досліджено особливості гармонізації положень законодавств країн – членів ЄС відносно корисних моделей та розкрито сутність практики правової охорони у країнах СНД.

У світлі розвитку ринкових відносин четвертий розділ присвячено питанням комерціалізації винаходів і корисних моделей, в якому розкриваються правові можливості реалізації результатів інтелектуальної діяльності на підставі цивільно-правових договорів, а також досліджено сучасний стан захисту прав на винаходи і корисні моделі судовими органами України.

Дуже цікавими та корисними видалися доповнення до монографії, які безумовно підвищать інтерес до даної роботи не лише тих, хто глибоко вивчає та цікавиться питаннями прав промислової власності, а й широкі коло ерудованих читачів.

У цілому рецензована книга заслугове найвищої оцінки. Знайомство з нею безперечно буде корисним як для науковців, аспірантів, магістрів, юристів-практиків, суддів, так і для всіх, хто цікавиться правом інтелектуальної власності.